

(המשך מעמוד 7)

כשופט, עוד הספיק איתן להילחם במילחמת ששת-הימים בקרבות רמת הגולן והגרה המערבית. בימי הראשית של אשדוד עברו איתן ואשתו לשם. הם חיו בתנאים חלוציים, כשאשתו עובדת כמורה והוא כעורך-דין. חבריו מעדיים עליו שרצה תמיד להיות שופט, תפקיד שבו ראה את יעורו.

טיב מעשהו של איתן אינו כה חרמשמעי מבחינה משפטית, כפי שרואה במבט ראשון.

עקרונית, אין זה רצוי ששופטים יביעו ריעות פוליטיות. אך עיקרון זה אינו גשומר בקפדנות. לא זה כלבר שכמה שופטים חשובים במדינה כבר הביעו בעבר ריעות פוליטיות מובי הקות, גם בהפגנות פומביות (ראה מיסגרת), ואף לא בנדרק מעולם אם יש

האם מותר לחיל-חילואים להביע

דיעה בלי קשר למעמדו האזרחי?

שופטים אחרים שחתמו על עצומות. אלא שיש שופטים המכריזים על השקפת-עולמם כעצם חכישה של כיפה על הדוכן. כיצד מרגיש אדם נאשם, למשל, בהשתתפות בהפגנה אנטי-דתית בלתי-חוקית, כאשר הוא יודע כי השופט רוגל בהשקפה הפוכה?

(בחוגים מישפטיים סבורים כי ה שופט יצחק כהן, נשיא בית-הדין השופט העליון, שהוא רתי קיצוני, נמנע מלהבוש כיפה על סה-המישפט, כדי שלא להימצא במצב כזה.)

אין איסור על שופט להשתייך למי פלגה, ואכן יש שופטים שהם חברים רשומים במפלגות. יכול שופט להיות חבר גוש-אמונים או רק"ח. אם יפרסם מישוה ששופט פלוגי הוא חבר במפלגה מסויימת, מה יהיה מצבו של השופט?

אחרי חמש שנים בפרקטיקה פרטית, התמנה כשופט-שלום כאלת. כעבור שנה בעיר הדרומית התמנה כסגן מנהל בתי-הדין בירושלים, וקיבל דרגה של שופט-שלום ראשי בבירה. הוא כיהן כשופט-שלום ראשי ברמלה, כרשם בית-הדין המחוזי בירושלים וב-1978 התמנה כשופט מחוזי שם, אחרי שהתגלה כשופט חרוץ והגון עד לקיצוניות.

בתפקיד זה זכה ב"פוסט-לאי ריות רבה בין הסניגורים, אך לא כליכך בין התובעים.

בקרוב המישפטיים התפרסם מפני שאין אצלו שעות-עבודה מוגבלות. כשהיה מישפט בעיצומו, והנאשם היה עצור עד לתום ההליכים, היה איתן מאריך לא פעם את משך-הדישה עד שעות הלילה, ומעבר לזה, כשנעה שאין

שר המישפטים ניסים שור המלמד ביחד

האם לא ישתמע, מעצם חברותו כמפלגה מסויימת, שהוא תומך כי עמדותיה הפוליטיות?

במיקרה המסויים הזה מתעוררת שאלה נוספת. האם שופט, שהוא גם חיל במילואים, יכול לחתום על "ע צומה הנוגעת לשרותו הצבאי, בלי קשר לתפקידו כשופט?

האם מנוע שופט מלהביע את זעקת מצמונו במצב קיצוני כמו אחרי טבח צברה ושאי תילא? ואם הוא מנוע מכך, מה ההבדל בין שופט כזה ובין השופטים בגרמניה הנאצית, ששפטו על פי חוקי מדינתם, בטענה כי נשבעו לשפוט על פי כל חוקי? או שמא חייב שופט, שמצא צורך מצמוני להביע את מחאתו, לפרוש מתפקידו, כך שיישארו בבתי-הדין שישפטו רק שופטים קונסרו-מישפטיים?

שאלות נוקבות אלה בוודאי יידונו בהמשך פרשה זו. אך השופט איתן ישמע על כך רק ממרחקים. הוא עומד לנסוע השבוע לניו-יורק, שם לומדת בתו — נסיעה שנקבעה מזמן.

אורי אבנרי

במדינה

העם

5-0-0

זה קרה: מילחמת-הלבנון

עברה את תמרוד-500 התרומים.

ליד שולחן של בית-קפה ישבו כיום השישי כמה ישראלים, סופרים ועיתוני נאים, ושוחחו על המילחמה בצפון. כאשר יגיע מיספר ההרומים ל-500, תהיה התפוצצות: "ניבא אחד מהם. הציבור לא יוכל לסבול את זה!" הציבור סובל כל דבר! השיב בייאוש עיתונאי בכיר. הם לא ידעו כי באותה השעה עצמה כבר קרה הרבה: שילטונות צה"ל הודיעו להרווי של ההרוג ה-500 של מילחמת-הלבנון כי ננס נהרג.

ושל שלום עכשיו שונות, כי אנו אנשים רתיים. אבל התוצאות הסופיות שלנו ושלם רומות."

תל-אביב

היריה הראשונה

מערבת הבחירות המתקרבת לרשויות המקומיות הולידה שערוריה מדומה: שלמה להט הישעה את מועמדותו.

שלמה (צ"ק) להט טוען, שהוא הופתע בישיבה של מועצת המחוז של תנועת החרות תל-אביב. בשיחה עם העולם הזה הוא אמר: "ידעתי שאנשי חרות הם אנרגטיים, אבל לא תיארתי לעצמי שזה יגיע עד כדי כך." בישיבה

שלום לך, הגליל!

הדתי אחרי ששילטונות אוניברסיטת בראיילן סירבו להעמיד אולם לרשות מארגני הכינוס.

כשהחל המיפגש, הסתבר למש תתפים בו שבועיותיהם די רומות. בחברה הדתית של ישראל 83 קשה לכבא ריעות אשר אינן מתיישרות עם הקו של הימין הלאומי. אחד המש תתפים סיפר, שחבריו בקיבוץ שבו הוא מתגורר מאשימים אותו באי-דתיות ובאי-ציוניות כשהוא מכבא את ריעו תיו הפוליטיות.

מרכזה של תנועת נתיבי שלום נמצא בירושלים, שם חיים מנהיגיה הרותניים, הרבנים יהודה עמיטל ואהרון ליכטנשטיין. בעית ההנהגה הרוחנית היא הבעיה היותר קשה העומדת לפני הפעילים התל-אביביים של התנועה. תל-אביב ובאיור המרכז אין די מנהיגים בעלי סמכות, וכיהדות הדתית אין אפשרות לפעילות כלשהי, אם אין מאחריה מנהיגות רוחנית מקובלת ומכוברת.

הצבי מול הקרנף. תנועת נתיבי שלום התחילה להתארגן בתקופת מילחמת-הלבנון. בוגרי ישיבות-ההסדר, ששבו משרדה-הקרוב, לא הצליחו לשוב אל מסילות חיים היוסיומיים. הם השתתפו בוויכוח הציבורי דבר נחיצותה של המילחמה. כשפטמבר, אחרי הטבח בצברה ושאתילא, פירסם הרב יהודה עמיטל קול קורא. בו ביטא את ריעותיו. בכך דחה את הבחורים להקים את תנועתם.

כמיפגש התנהל ריכוח אם לשתף פעולה עם תנועת שלום עכשיו. אמר צעיר בשם אלי סעדון: "אנו תנועה דתית רעיונית. נקודות המוצא שלנו

היו התקפות נועמות נגדו, ושלמה להט לא היה זקוק ליותר מכך כדי להשעות את המועמדות שלו מטעם הליכוד לראשות העירייה. להט מסביר בגילוי-לב את מטרת הצעו הזה: הוא רוצה להבהיר כבר עכשיו, שהוא עצמו יקבע את רשימת המועמדים למועצת העירייה. הוא אינו רוצה להגיש אולטימטומים כרגע האחרון, כפי שאירע במערכת הבחירות הקודמת. או הגיש להט אולטימטום כדי לסלק מרשימת המועמדים את אברהם שכטרמן — הצליח. זו, אם כן, היריה הראשונה במערכת-הבחירות.

מישפט מזור ביותר. קשה להתחמק מן המחשבה שהמלואני חיים שיך וחבריו בתנועת החרות שיחקו לידי של להט כאשר תקפו אותו. אין כמעט ספק, שאנשי חרות יצטרכו לבלוע את הצפרדע שלהט מטגן למענם, ולמנות אותו שוב, אחרי שמינו אותו כבר פעם אחת כמועמד.

העולם הזה שאל את להט, אם אי-אפשר להבחין את זעמו של המלואני חיים שיך (ראה עמוד 9) על רקע החריגות המפליגות שאושרו לקבלן אריה פילץ בדיזנגוף-סנטר. להט מכחיש שהיו חריגות כאלה. הוא אינו מריק. נגד פילץ הוגש מישפט על חריגות, שהסתכמו ב-1550 מטרים רבועים. המישפט התנהל באופן מזור ביותר — על-פי שיך ודלתו של השופט זאב המר — כממשל שנים אחדות. כסופו של רב הסירה הפרקליטות את התביעה, והשופט הנועם החליט להעביר את התיק לעיונו של היועץ המישפטי לממשלה. כדי שיכרוך כמה זכה פילץ.

צ'ק

אולי תפגש אורגניזציה פוליטית אחרת.

הרדיו והטלוויזיה הודיעו על כך בכמה מלים יבשות. העיתונים הקדישו למאורע כמה שורות, אם בכלל.

וכך עברה המדינה גם את התמרוד הזה בדרך אל הדהומאניזציה. מילחמה שהתחומכים בה התמעטו ביותר, ושאישי אינו יודע יותר מרוע היא נמשכת, ממשיכה לכלוע את קורבנר תיה — והציבור עובר על כך לסדרהיום, כאילו היו אלה תאונות-דרכים.

דת נתיבות שלום

חובשי כיפות סרוגות בעלי נפיות יוניות מחפשים זהות פוליטית חדשה.

באולם הקטן בבית הקיבוץ חדתי ישבו 32 צעירות וצעירים חובשי כיפות. כשנשאלו מי מהם הדובר, הבי טו זה בוח כשהם מחייכים בצניעות. זכריה שנקולבסקי מירושלים הוא אחד הפעילים המרכזיים. אחרי שרוחלש שהוא הדובר — קיבל עליו את דין התנועה, כשחבריו משטעים את דבריו מפעם לפעם. קדושת חיי אדם. החבורה הצעירה הזו, הנקראת תניבות-שלום, מצטיירת כקבוצה אידאליסטית, מה סוג שפעם נהגו להתגאות בו תנועות כמו השומר-הצעיר והנוער העובד והלומד.

הדובר, זכריה, לומד מישפטים בשנה ג'. הוא סיפר, שהוא רואה במפד"ל את ביתו הפוליטי. ח"כ אברהם מלמד מייצג, לדבריו, את ריעותיו.